

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi

(EFAD)

Karamanoğlu Mehmetbey University Journal of Literature Faculty

E-ISSN: 2667 – 4424

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/efad>

Tür: Araştırma Makalesi
Kabul Tarihi: 28 Şubat 2020

Gönderim Tarihi: 19 Şubat 2020
Yayımlanma Tarihi: 12 Haziran 2020

Atf Künyesi: Evgen, G. (2020). “Yeni yurt’ta Bulunan Dorik Mezar Anıtı (Kilikia)”. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 3 (1), 1-10.

YENİYURT’TA BULUNAN DORİK MEZAR ANITI (KILIKIA)

Gamze EVGEN*

Öz

Lamos ve Kalykadnos Nehirleri arasındaki Doğu Dağlık Kilikia’da antik dönem mimarlığı kapsamında çok sayıda iyi durumda korunmuş anıt günümüze ulaşmıştır. Bugüne kadar bilim dünyasına ayrıntılı sunumu yapılmamış yapılardan biri, antik ismi bilinmeyen ve bugün Yeni yurt Kale olarak adlandırılan yerleşimde bulunmaktadır. Yeni yurt Anıt Mezarı’nın tarihlenmesi bakımından elimizde kesin tarihlenen unsur olan yazıtlar mevcut değildir. Yeni yurt Anıt Mezarı’nda tonoz ve dorik elemanların bulunan benzer örnekleri dikkate alındığında MS 2. ve 3. yüzyıla ait olması muhtemeldir. Nitekim Doğu Dağlık Kilikia mimarisinde tapınak tipli anıt mezarlar genel olarak MS 2. ve 3. yüzyıllara tarihlenmektedir. Yapının tarihi, gerek plan gerekse cephe tasarımı açısından ön modelinin Kilikia Bölgesi mimarisinde olduğuna işaret etmektedir. Özellikle Diocaesarea’daki MÖ 1. veya MS 1. yüzyıllar içerisindeki farklı tarih aralıklarında inşa edildiği önerilen Piramidal Çatılı Kule Mezar, Yeni yurt Anıt Mezarı için bir ön model olabilir.

Anahtar Kelimeler: Kilikia, Yeni yurt, Anıt Mezar, Dor.

The Doric Monumental Tomb in Yenyurt (Cilicia)

Abstract

In the Eastern Rough Cilicia, between the Lamos and Kalykadnos Rivers, numerous well-preserved monuments have survived as part of the ancient period. One of the buildings, which have not been presented in detail to the world of science until today, is located in the settlement whose ancient name is unknown and which is today called Yeni yurt Kale. In terms of the dating of the Yeni yurt Monumental Tomb, we do not have inscriptions that are definite historical elements. When considering similar examples of vaults and Doric elements found in Yeni yurt tomb, it is likely to belong to the 2nd and 3rd centuries AD. In fact, temple-type monumental tombs in the Eastern Rough Cilicia architecture are generally dated to the 2nd and 3rd centuries AD. The date of the building indicates that its preliminary model is in the architecture of the Cilicia region, both in terms of plan and facade design. Especially, the pyramidal roofed tower tomb in Diocaesarea that is suggested to have been built at different date intervals over the 1st century BC and 1st century AD might be a preliminary model for the Yeni yurt tomb.

Keywords: Cilicia, Yeni yurt, Monumental Tomb, Doric.

* Doktora Öğrencisi, Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı Çiftlikköy Kampüsü, Yenişehir/MERSİN. E-posta: gamzeevgen@gmail.com, Orcid: <https://orcid.org/0000-0003-3968-7850>.

Bu çalışma Mersin Üniversitesi BAP birimi tarafından sağlanan 2018-1-TP3-2879 nolu proje kapsamında desteklenmiştir. Yeni yurt’taki Dorik Mezar Anıtı’nın çalışılmasına izin verdikleri için Doç. Dr. Ümit Aydınöğlü’na teşekkür ederim.

Giriş

Lamos ve Kalykadnos Nehirleri arasındaki Doğu Dağlık Kilikia'da antik dönem mimarlığı kapsamında çok sayıda iyi durumda korunmuş anıt günümüze ulaşmıştır. Bugüne kadar bilim dünyasına ayrıntılı sunumu yapılmamış yapılardan biri, antik ismi bilinmeyen ve bugün Yeniyurt Kale olarak adlandırılan yerleşimde bulunmaktadır. Yeniyurt Kale, Mersin'in Erdemli ilçesinin 26 km kuzeyindeki Yeniyurt Mahallesi'nin 3 km güneydoğusunda yer almaktadır. Yeniyurt'taki yerleşim, çevresine hakim ve korunaklı bir tepe üzerinde yer almaktadır. Bu çalışmanın konusunu oluşturan anıt, söz konusu tepe üzerinde bulunmaktadır. Bu çalışmada, Yeniyurt Kalesi'ndeki anıt ilk kez bilim dünyasına tanıtılmaktadır. İlk olarak anıt ile ilgili ayrıntılı bir tanım yapılmakta ve ardından yapının korunma durumundan yola çıkarak plan ve cephe restitüsyonu gerçekleştirilerek işlevi hususunda görüşler sunulmaktadır. Son olarak ise yapının tarihlenmesine ilişkin görüşlere yer verilecektir.

Araştırma Tarihiçesi

Yeniyurt'ta bulunan söz konusu yapı, daha önce bir çalışmanın konusu olmamıştır. Hild – Hellenkemper'in, "Kilikien und Isaurien" adlı eserlerinin "Yeniyurt" maddesinde söz konusu yapı ayrıntılı mimari tanımı olmaksızın anılmaktadır. Burada sur içerisinde tonozlu, dikdörtgen bir Roma mezarının olduğundan ve yapının triglif-metop frizinin varlığından söz etmektedirler¹.

Korunma Durumu ve Tanım

Yeniyurt'taki yapı, doğu-batı yönlü uzanan akropolis benzeri tepenin kuzeyinde bulunmaktadır ve kuzey-güney yönlü uzanmaktadır (Fig. 1). Burada, geç Antik/erken Bizans döneminde inşa edilen surların içerisinde yer almaktadır. Sur inşaatı esnasında yapının blokları tahrip edilerek sur bedenlerinde devşirme malzeme olarak kullanılmış olmakla beraber aynı zamanda bu durum yapının kendisine kule işlevi kazandırılarak korunmasına yardımcı olunmuştur (Fig. 2). Yapının güneye bakan giriş cephesi surun devamı olarak işlev kazandırılmış ve giriş kapısı (Fig. 3), kule olarak kimliklendirilen yapının kendisine giriş bölümü olarak kullanılmaya devam edilmiştir.

Yeniyurt yapısı, isodomik duvar tekniğiyle ve yerel kireç taşı bloklar kullanılarak inşa edilmiştir. Yapının geç dönemde görmüş olduğu kule işlevi dolayısıyla korunma durumu iyidir. Yapı, 4,00 x 4,20 m ölçülerindedir. Duvar kalınlığı, güney ön cephede 43 cm, kuzey arka cephede 42 cm, doğu ve batı yan cephelerde 64 cm'dir. Yapının 2,20 metre yüksekliğinden itibaren tonoz başlangıcı görülür. Yeniyurt yapısının, üst yapı elemanlarına ilişkin ön cephede veriler mevcuttur. Burada dorik mimariye ait elemanlar kullanılmıştır (Fig. 3). Aynı taş blok üzerine çalışılmış entablatur, dorik arşitrav ve triglif-metoptan oluşan friz elemanlarından ibarettir. Üzerinde ise geison ve sima yer almaktadır. Yapının doğu ve batı uzun cepheye ait duvarlarının bir kısmı, sur bedeninin içerisinde görülmektedir. Sur bedeninin içerisinde üst yapı elemanlarına kadar duvar korunmuştur. Buna karşın doğu ve batı uzun kenar duvar 2.20 metre seviyesine kadar korunmuştur (Fig. 5). Bu seviyede yapının tonoz kemerlerinin ilk başlangıç bloğu yer almaktadır. Kuzey kısa kenarda ise kuzeybatı köşede köşe blokları görülmektedir. Burada yapının pilaster sütunlara sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Plan, Cephe Restitüsyonu ve İşlevi

Yapı, 4,00 x 4,20 m ölçüleriyle yaklaşık kare bir görünüme sahiptir. Yapının plan özelliklerinin anlaşılması hususunda korunma durumu yeterlidir. Yapının özellikle arka duvarlarında kuzeybatı köşede görülen bir adet pilaster sütuna ait kanıt (Fig. 2), yapının dört köşesinin pilaster sütunlar ile hareketlendirilmiş olduğuna işaret etmektedir. Ancak bu sütunların üzerinde taşıdıkları başlıklara ilişkin elimizde bir veri mevcut değildir. Buna karşın yapının ön cephesindeki entablaturde görülen dorik mimari elemanlar, pilaster başlıklarda da dorik tasarımın var olduğunu düşündürmektedir. Yapının ön cephesinde

¹ Hild, Hellenkemper, 1990, s. 462.

in situ korunan üst yapı elemanları, yapının önünde veya çevresinde bir sütun bulunamayacağına işaret etmektedir; çünkü üst yapı elemanları geç dönem surlarının içerisinde kalmakta ve burada surun kesitlerinde görülerek kesinti olmaksızın doğu-batı yöndeki uzun cephenin duvarları üzerinden devam etmektedirler (Fig. 4-5). Bu durum yapının ön ve arka cephelerinde veya yapının tüm cephelerinin etrafında bir peristasis uygulamasının olmadığını kanıtlamaktadır. Yapının üzerinde bir alınlık ve çatının olup olmadığına ilişkin elimizde bir kanıt yoktur. Buna karşın iç örtüdeki tonozun mevcudiyeti bu konuda bize bilgi sunmaktadır. Özellikle Elaiussa Sebaste'deki anıt mezarlar, Mezgitkale ve Cambazlı 2 anıt mezarlarında iç örtü olarak tonoz kullanımının ardından kısa kenarlarda alınlıklarla taçlandırılmış bir çatı sisteminin var olduğu görülmektedir². Dolayısıyla Yeniuyurt yapısının, plan bakımından kare forma sahip (Fig. 6), dış cephede köşelerde pilaster sütunlar bulunan dor düzeninde inşa edilmiş bir yapı olarak tasarlandığı anlaşılmaktadır (Fig. 7-8).

Yapının içerisinde yoğun bir taş dolgu mevcuttur. Dolayısıyla yapının içerisini görebilmek mümkün değildir. Bu nedenle yapının hangi işlev ile kullanıldığına kanıt olarak sunulabilecek herhangi bir arkeolojik bilgi ve bulgu mevcut değildir. Yapının cephe tasarımı ise işlevinin kesin olarak belirlenmesi konusunda net veriler sunmaz. Çünkü dor düzeninin Doğu Dağlık Kilikia Bölgesi mimarisinde hem tapınak hem de tapınak mezarlarda kullanıldığı görülmektedir. Plan açısından bakıldığında ise yapının tek bir mekandan oluşan cephelerinde herhangi bir bağımsız sütun dizisi yer almayan tasarım dikkat çekicidir. Doğu Dağlık Kilikia tapınak mimarlığında bu tarz bir plana sahip tapınak yoktur. Tapınaklar in antis³, prostylos⁴, peripteros⁵ ya da pseudodipteros⁶ plana sahiptirler. Dolayısıyla Yeniuyurt yapısının plan özellikleri dikkate alındığında, bölge tapınaklarıyla benzerlik göstermediği anlaşılmaktadır. Yeniuyurt yapısının gerek plan gerekse cephe tasarımı açısından benzerlik gösterdiği bir anıt, bölgede bulunmaktadır. Söz konusu anıt, Diocaesarea'dadır. Piramidal Çatılı Kule Mezar⁷ olarak literatüre geçmiş olan yapı gerek cephe tasarımında dor düzeninin tercih edilmesi gerekse yapının tek bir mekandan oluşan ve dört köşesinde yer alan pilaster sütunlar ile taçlandırılmış plan ve cephe tasarımı bakımından Yeniuyurt'daki anıt ile tamamen benzerdir. Söz konusu benzerlikler dikkate alındığında Yeniuyurt Anıtı'nın mezar olarak işlev gördüğü önerilebilir.

Tarihleme

Yeniuyurt Mezar Anıtı herhangi bir inşa yazıtına sahip değildir. Yapının tarihlemesine ilişkin yardımcı olacak hususlar, dorik mimari elemanların tasarımı ve yapının iç örtü sistemindeki çatı kaplama uygulamasıdır.

Kilikia Bölgesi mezar mimarisinde iç örtü sisteminde tonoz kullanımının bir tarihleme kriteri olduğu önerilmektedir. Kilikia'da mezar mimarisinde tonoz kullanımının en erken örnekleri Hadrianus Dönemi'nin sonlarında başlamaktadır. En geç örneklerin ise MS 170-180 tarihlerinde inşa edilmiş oldukları önerilmektedir⁸.

Yeniuyurt dorik mezarın tarihlemesine yardımcı bir diğer kriter, yapının mevcut mimari elemanlarının stilistik ayrıntılardır (Fig. 8). Buna karşın yapının yerel özellikler göstermesi ve yazıtıyla

² Durukan, 2009, fig. 5, 6, 7.

³ Hild ve Hellenkemper, Hellenistik bir yapı olan ve Çatıören Hermes Tapınağı'nın in antis planlı olduğunu önermektedirler (Hellenkemper, Hild, 1986, s. 74-75, fig. 9; Hild, Hellenkemper, 1990, s. 224-225). Korykion Antron Tapınağı'nın plan tipi için in antis ya da prostylos plan önerilmiştir (Feld, Weber, 1967, s. 263; Hild, Hellenkemper, 1990, s. 314 - 315; Söğüt, 1998, s. 23). Olba Akropol Tapınağı'nın plan tipi için de in antis veya prostylos planlı olabileceği önerilmiştir (Erten, 2005, s. 14; Erten, 2006, s. 312; Erten, 2007, s. 122).

⁴ Roma Dönemi tapınaklarından Diocaesarea Tykhe Tapınağı'nın plan tipi korunmuş sütun dizisinden yola çıkılarak peripteros olarak tanımlanmıştır (Boysal 1962, s. 8-9, fig. 4; Söğüt, 1998, çiz. 34; Pohl, 2002, s.11, fig. 5.1). Fakat Kaplan ve Evgen tarafından tapınağın geleneksel Yunan ve Roma tapınak mimarisinden farklı olarak tasarlandığı önerilmiştir (Kaplan, Evgen, 2019, s. 81-106). Roma Dönemi'ne tarihlenen ve dor düzeninde inşa edilen Kurşun Kalesi Tapınağı'nın da prostylos planlı inşa edildiği önerilmektedir (Söğüt, 1998, s. 102; Durugönül, 2001, s. 159; Şahin, Özdzibay, 2014, s. 89).

⁵ Doğu Dağlık Kilikia Bölgesi'nde Diocaesarea kentindeki Hellenistik Döneme'e tarihlenen Zeus Olbios Tapınağı peripteros planlıdır (Boysal, 1952, s. 236; Boysal, 1962, s. 7-8, fig.3; Williams, 1974, s. 406; Akurgal, 2003, s. 476). Roma Dönemi'ne ait Elaiussa Sebaste Augustus Tapınağı peripteros planda inşa edilmiş bir diğer tapınaktır (Keil, Wilhelm, 1931, s. 222; Söğüt, 1998, s. 109; Pohl, 2002, s. 17, 202; Akurgal 2003, s. 478; Equini-Schneider, 2005, s. 184). Korykos'ta bulunan ve Roma Dönemi'ne tarihlenen tapınağın plan tipi peripteros olarak tanımlanmıştır (Kaplan, 2008, s. 232).

⁶ Doğu Dağlık Kilikia Bölgesi'nde pseudodipteros planda inşa edildiği bilinen tek tapınak Seleucia Tapınağı'dır (Topçu, 1983, s. 272).

⁷ Berns, 1999, s. 111 vd.; Durukan, 2003, s. 219 vd.; Durukan, 2019, s. 113 vd.

⁸ Durukan, 2009, s. 365-366. Kanytellis'te bulunan tetrastylus prostylos mezar yapısında da tonoz görülmesine rağmen, Kaplan tarafından yapının mimari süslemeleri değerlendirilerek Geç Severuslar dönemine tarihlendirilmiştir (Kaplan, 2015, s. 82).

kesin tarihli benzer örneklerinin bulunamaması nedeniyle stil özelliklerinden yola çıkarak net bir tarih önermek mümkün değildir.

Arşitravda regula kullanılmamış, guttae doğrudan taenia altına işlenmiştir. Bu tarz bölümleri eksiltmiş dor arşitravları Roma Dönemi'nde görülmektedir⁹.

Triglif-metop frizi taenia olmadan işlenmiştir. Onun yerine düz bir silme uygulanmıştır. Bu uygulama MS 2. yüzyılda bilinmektedir¹⁰. Triglif-metop frizinde taenia yerine düz devam eden yatay bant uygulaması Kilikia Bölgesi'nde bulunan başka bir dorik yapıda bilinmemektedir. Bu uygulama, farklı bölgelerde MS 2. ve 3. yüzyıl yapılarında mevcuttur. Karia Bölgesi'nde, Akharaka Kutsal Alanı'nda bulunan stil kritiği ile Hadrianus dönemine tarihlenen arşitrav/triglif-metop bloklarında görülmektedir¹¹. Söz konusu bloklar, Yeniyurt mezar yapısının arşitrav/triglif-metoplarının tek bir blok üzerinde çalışılması ve dorik frizde taenia yerine uygulanan, boydan boya devam eden yatay bant kullanımı ile benzerdir. Bir diğer benzer uygulama Ptolemis kentinde, Peristilli Villa'nın triglif-metop frizinde görülür¹². Arşitrav ile birlikte işlenmiş friz bloğunda taenia yerine düz devam eden yatay bant uygulanmıştır. Ptolemis'teki söz konusu yapı Severuslar Dönemi'ne tarihlendirilmiştir¹³.

Tapınak mezarın geison-sima bölümü, mutulus-guttae plakası olmaksızın kanonik dor mimarisinden farklı olarak işlenmiştir. Bu durum ionik mimari unsurların yapı üzerinde görülen etkisidir. Kilikia'da Dor mimarisinde Ionik etkiler, MS 3. yüzyılın başlarına tarihlenen D2 mezarında görülmektedir¹⁴.

Geison tacı pergamon ovolosu ile oluşturulmuştur. Pergamon ovolosu açılı işlenmiştir¹⁵. Sima, kyma-rekta profillidir. Kyma-rekta profilli geison-sima bloğunun uygulaması Kilikia Bölgesi'ndeki tapınak mezarların genel bir özelliğidir. Söz konusu tapınak mezarlar, stil kritiği, inşa ve çatı teknikleri değerlendirilerek MS 2. yüzyıl ile 3. yüzyıl aralıklarına tarihlendirilmektedir¹⁶.

Sonuç ve Değerlendirme

İlk kez bu çalışma ile bilim dünyasına sunulan Yeniyurt'taki anıtın, özellikle plan özellikleri değerlendirilerek bir tapınak mezar olduğu önerilmektedir. Yeniyurt Anıt Mezarı'nın tarihlenmesi bakımından elimizde kesin tarihleyici unsur olan yazıtlar mevcut değildir. Yeniyurt Anıt Mezarı'nda tonoz ve dorik elemanların bulunan benzer örnekleri dikkate alındığında MS 2. ve 3. yüzyıla ait olması muhtemeldir. Nitekim Doğu Dağlık Kilikia mimarisinde tapınak tipli anıt mezarlar genel olarak MS 2. ve 3. yüzyıllara tarihlenmektedir¹⁷. Yapının tarihi, gerek plan gerekse cephe tasarımı açısından ön modelinin Kilikia Bölgesi mimarisinde olduğuna işaret etmektedir. Özellikle Diocaesarea'daki MÖ 1. veya MS 1. yüzyıllar içerisinde farklı tarih aralıklarında inşa edildiği önerilen Piramidal Çatılı Kule Mezar önemli bir karşılaştırma örneğidir¹⁸. Çünkü tek bir mekândan oluşan, köşelerdeki pilaster sütunlu ve cephelerinde herhangi bir bağımsız sütun dizisi bulunmayan plan tasarımı ve dış cephede dorik mimarinin tercih edildiği bir başka benzer örnek mevcut değildir. Dolayısıyla Piramidal Çatılı Kule Mezar gerek plan gerekse cephe mimarisinde dorik tasarımın mevcudiyeti açısından Yeniyurt Anıt Mezarı için bir ön model olabilir.

⁹ Gider-Büyüközer, çalışması kapsamında değerlendirdiği arşitrav bloklarında, regula plakası işlenmeyen örneklerin yalnızca Roma Dönemi yapılarında gözlendiği, fakat Hellenistik Dönem'e tarihlenen herhangi bir yapıda bu uygulamanın görülmediğini belirtir. Bk. Gider-Büyüközer, 2013, s. 153-154. Bu yapıların Anadolu'da bulunan örnekleri; Hierapolis Büyük Hamam (Ismaelli, 2009, s. 388), Aphrodisias Sebasteionu Güney Portiko (Gider-Büyüközer, 2013, s. 508-509, Kat. No. 5b.5, fig. 146 a, b), Blaundos Ceres Tapınağı ve Tapınak 2'nin portikosu (Gider-Büyüközer 2013, s. 154, dn. 831), Kibyra Tiyatrosu'dur (Gider-Büyüközer, 2013, s. 154, dn. 832). Söz konusu yapılar MS 1. yüzyıla tarihlenir.

¹⁰ Gider-Büyüközer, 2013, s. 228.

¹¹ Gider-Büyüközer, 2013, s. 228, 480, Kat. No. 1.1.

¹² Kraeling, 1962, 119-139, fig. 46, lev. 14.2.

¹³ Kraeling, 1962, s. 137-138.

¹⁴ Durukan, 2006, s. 127-128, tarihlenme için bk. 130.

¹⁵ Bu tarz işlenmiş pergamon ovolosu Shoe tarafından Tip II olarak sınıflandırılmıştır. Bk. Shoe, 1936, s. 22, Lev. XV6, Shoe, 1950, s. 341, fig. 2-5, 3.9.

¹⁶ Machatschek, 1967, s. 85 vd.; Machatschek, 1974, s. 251 vd.; Cormack, 2004; Durukan, 2009, s. 365 vd.; Kaplan, 2014.

¹⁷ Machatschek, 1967, s. 85 vd.; Machatschek, 1974, s. 251 vd.; Cormack, 2004; Durukan, 2005, s. 109-117; Durukan, 2009, s. 365-369.

¹⁸ Berns, 1999, s. 111vd.; Durukan, 2003, s. 219 vd.; Durukan, 2019, s. 113 vd.

Kaynakça

- Akurgal, E., (2003), *Anadolu Uygarlıkları*, İstanbul, Net Turistik Yayınlar.
- Berns, C., (1999), “Der Hellenistische Grabturm von Olba”, *Olba II*, s. 111-130.
- Boysal, Y., (1952), “Korinth düzeninin en eski dini yapısı olan Silifke civarındaki Zeus Olbios Tapınağı hakkında”, *IV. Türk Tarih Kongresi 10-14 Kasım 1948*, s. 234-241.
- Boysal, Y., (1962), *Uzuncaburç ve Ura Kulavuzu*, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi.
- Cormack, S., (2004), *The Space of Death in Roman Asia Minor*, Wien, Phoibos.
- Durugönül, S., (2001), “Die kaiserzeitliche Baupolitik im Rauhen Kilikien am Beispiel zweier Tempelbauten”, *Beihefte Der Bonner Jahrbücher*, Band 53, s. 157 – 161.
- Durukan, M., (2003), “Olba/Diocaesarea’daki Piramit Çatılı Mezar Anıtının Tarihlemesi Üzerine Bir Görüş”, *Olba VII*, s. 219-238.
- Durukan, M., (2005), “Monumental Tomb Forms in the Olba Region”, *Anatolian Studies*, Vol. 55, s. 107-126.
- Durukan, M., (2006), “Doğu Dağlık Kilikia’da bulunan iki yeni mezar anıtı”, *Tüba-ar 9*, s. 125 – 138.
- Durukan, M., (2009), “Chronology of the Temple Tombs in Rough Cilicia”, *Byzas 9*, s. 343-370.
- Durukan, M., (2019), Olba. *Hanedanlık ve Sonrası*, Mersin.
- Erten, E., (2005), “Mersin, Silifke, Olba Yüzey Araştırması 2003”, *22. AST*, II. Cilt, s. 11 – 22.
- Erten, E., (2006), “Mersin, Silifke, Olba (Uğuralanı) 2004 Yüzey Araştırması”, *23. AST*, I. Cilt, s. 309 – 318.
- Erten, E., (2007), “Mersin – Olba (Uğuralanı) Arkeolojik Yüzey Araştırması 2005” *Anmed 2007-5*, s. 121 – 124.
- Equini-Schneider, E., (2005), “Excavation and research at Elaiussa Sebaste: The 2003 Campaign”. *26. KST*, II. Cilt, s. 181 – 192.
- Feld, O., Weber, H., (1967), “Tempel und Kirche über der Korykischen Grotte (Cennet – Cehennem) in Kilikien”. *IstMitt*, Band 17, s. 254 – 278.
- Gider-Büyüközer, Z., (2013), Karia Bölgesi Dor Mimarisi (Yayınlanmamış doktora tezi), Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Konya.
- Hellenkemper, H., Hild, E., (1986), *Neue Forschungen in Kilikien*, Wien, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
- Hild, F., Hellenkemper, H., (1990), Kilikien und Isaurien. *Tabula Imperii Byzantini Band 5*, Wien.
- Ismaelli, T., (2009), *Hierapolis di Frigia III: Architettura Dorica a Hierapolis di Frigia*, İstanbul , Ege Yayınları.
- Kaplan, D., (2008), “Korykos Tapınağı’na İlişkin Öneriler” *Olba XVI*, s. 227 – 248.
- Kaplan, D., (2014), *Doğu Dağlık Kilikia Bölgesi Detaylandırılmamış Korinth Başlıkları*, İstanbul, Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Kaplan, D., (2015), “Kanytella’daki Üç Sütunlu Tapınak Mezar”, Ü. Aydınöglü (ed.), Kanytella (s. 79-88), İstanbul, Ege Yayınları.
- Kaplan, D., Evgen, G., (2019). “Diokaisareia’daki Tykhe Tapınağı’nın Plan Tasarımı ve Tarihlemesi Üzerine Yeni Görüşler”, D. Kaplan (Haz.), Doğu Dağlık Kilikia Mimarisi: Yeni Tespitler ve Öneriler, (s. 81-106), Mersin, Mersin Üniversitesi Yayınları.
- Keil, J., Wilhelm, A., (1931), *Denkmaler aus dem Rauhen Kiliken. Monumenta Asia Minoris Antiqua III*, Manchester.
- Kraeling, C. H., (1962), *Ptolemais, City of The Libyan Pentapolis*, Chicago.
- Machatschek, A., (1967), *Die Nekropolen und Grabmalen im Gebiet von Elaiussa Sebaste und Korykos im Rauhen Kilikien*, Wien.
- Machatschek, A., (1974) “Die Grabtempel von Dösene im Rauhen Kilikien, *Mansel’e Armağan*, Ankara, s. 251-261.
- Pohl, D., (2002), Kaiserzeitliche Tempel in Kleinasien unter besonderer berücksichtigung der Hellenistischen Vorläufer. *AsiaMinorStudien*, Band 43, Bonn.
- Shoe, L. T., (1932), *Profiles of Greek Mouldings*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Shoe, L. T., (1950), “Greek Mouldings of Kos and Rhodes” *Hesperia 19.4*, s. 338-360.

- Sögüt, B., (1998), Kilikya Bölgesi'ndeki Roma İmparatorluk Çağı Tapınakları. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Şahin, H., Özdizbay, A., (2014), "Dağlık Kilikia Kurşun Kalesi Tapınağı ve Stoasına İlişkin Yeni Öneriler", Adalya XVII, s. 85-121.
- Topçu, Ç., (1983), "Seleukeia 1981", *IV. KST*, s. 271 – 276.
- Williams, C., (1974), "The Corinthian Temple of Zeus Olbios at Uzuncaburç: A Reconsideration of the Date". *AJA*, 78, s. 405 – 414.

Figürler listesi

- Fig. 1.** Yeniyurt Kale. Genel Görünüm ve Tapınak Mezar.
- Fig. 2.** Yeniyurt Kale. Tapınak Mezar ve Kule İşlevi.
- Fig. 3.** Yeniyurt Kale. Tapınak Mezar. Ön Cephe.
- Fig. 4.** Yeniyurt Kale. Tapınak Mezar. Ön ve Batı Cephesi.
- Fig. 5.** Yeniyurt Kale. Tapınak Mezar. Sur, Doğu Cephesi.
- Fig. 6.** Yeniyurt Kale. Tapınak Mezar. Plan, Çizim.
- Fig. 7.** Yeniyurt Kale. Tapınak Mezar. Ön Cephe Tasarımı. Çizim.
- Fig. 8.** Yeniyurt Kale. Dorik Mimari Elemanlar.

FIGÜRLER

Fig. 1. Yeni yurt Kale. Genel Görünüm ve Tapınak Mezar.

Fig. 2. Yeni yurt Kale. Tapınak Mezar ve Kule İşlevi.

Fig. 3. Yeniyurt Kale. Tapınak Mezar. Ön Cephe.

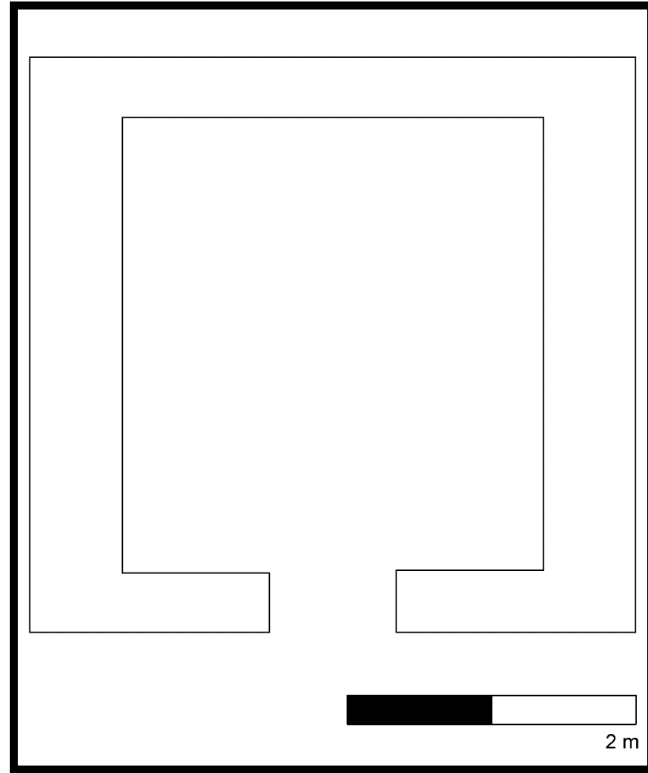

Fig. 4. Yeniyurt Kale. Tapınak Mezar. Ön ve Batı Cephesi.

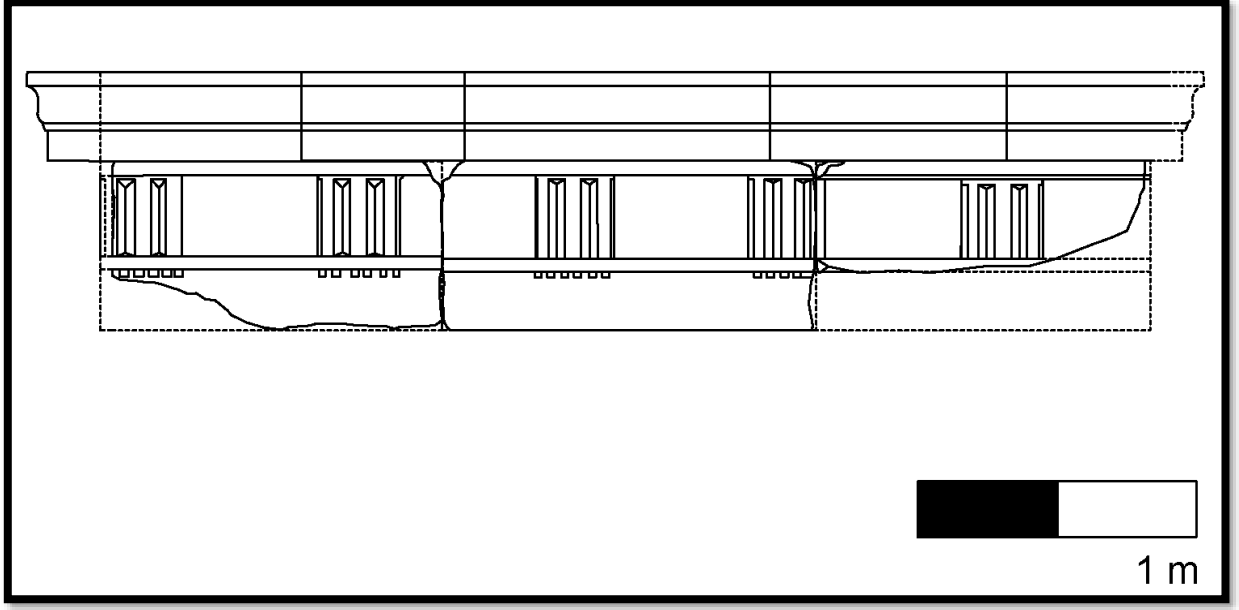

Fig. 5. Yeniuyurt Kale. Tapınak Mezar. Doğu Cephesi.

Fig. 6. Yeniuyurt Kale. Tapınak Mezar. Plan, Çizim.

Fig. 7. Yeniyurt Kale. Tapınak Mezar. Ön Cephe Tasarımı. Çizim.

Fig. 8. Yeniyurt Kale. Dorik Mimari Elemanlar.